

Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones

DE VLAAMSE REGERING, **65 194 / 1**

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Artikel 2 van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° LEZ: een lage-emissiezone als vermeld in artikel 3, §1;
- 2° LEZ-toezichthouder: de persoon die van een bevoegde instantie de opdracht heeft gekregen om toezicht uit te oefenen op de naleving van de LEZ-reglementering;
- 3° beveiligde zending: betekeniswijze als vermeld in artikel 1.1.2, 3°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening."

Art. 3. Artikel 7 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 7. §1. Met behoud van toepassing van artikel 8, §4, gebeuren de toepassing van en het toezicht op de LEZ-reglementering, alsook de vaststelling van overtredingen van die reglementering, aan de hand van nummerplaatherkenning, al dan niet met automatisch werkende toestellen.

§2. De toestellen met het oog op de automatische nummerplaatherkenning kunnen:

- 1° vast op een plaats worden opgesteld;
- 2° voor een beperkte tijd vast op een plaats worden opgesteld;
- 3° tijdens de observatie worden verplaatst.

De verschillende types die noodzakelijk zijn om de LEZ-reglementering effectief uit te voeren, de plaats van de vaste toestellen en de perimeter waarin de overige toestellen verplaatst kunnen worden of kunnen bewegen, worden goedgekeurd door de gemeenteraad.

§3. De toepassing van automatische nummerplaatherkenning wordt aangekondigd op de volgende wijzen:

- 1° het verkeersbord F117, vermeld in artikel 71.2 van het koninklijk besluit van 1 december 1975 houdende algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg, aangevuld met een onderbord dat als opschrift "camera" heeft of waarop een pictogram is afgebeeld om aan te duiden dat er cameratoezicht met automatische nummerplaatherkenning is;
- 2° in voorkomend geval een aanduiding over de uitvoering van controle door toestellen die tijdens de observatie worden verplaatst, in de vorm van een pictogram of het opschrift "cameratoezicht LEZ", aangebracht op het voertuig waarop het toestel is gemonteerd;
- 3° in voorkomend geval een ander informatiekanaal dat ingesteld is door de verwerkingsverantwoordelijke om de burgers duidelijk te informeren over de verwerking van hun persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 5.

Het model van het pictogram, vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, wordt door de Vlaamse Regering bepaald.

§4. Het gebruik van intelligente automatisch werkende toestellen die gekoppeld zijn aan registers of bestanden van persoonsgegevens, is toegestaan voor de automatische nummerplaatherkenning, op voorwaarde dat de verantwoordelijke voor de verwerking die registers of bestanden verwerkt met inachtneming van de regelgeving over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens."

Art. 4. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een artikel 7/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 7/1. §1. De gegevens, die de personen vermeld in artikel 9, 1° tot en met 7°, of de personeelsleden vermeld in artikel 11/1 verzamelen of die vanuit de automatisch werkende toestellen naar hen worden doorgestuurd, worden door de personen, vermeld in artikel 9, 1° tot en met 7°, verwerkt.

De verwerking, vermeld in het eerste lid, heeft de toepassing van de LEZ-reglementering tot doel, met inbegrip van de volgende doelstellingen:

- 1° het toezicht op de LEZ-reglementering;
- 2° in voorkomend geval de inning van de geldsom, vermeld in artikel 6, eerste lid;
- 3° in voorkomend geval de inning van de administratieve geldboete, vermeld in artikel 10, §1;
- 4° de toepassing en controle van de toegang voor bepaalde voertuigen, in voorkomend geval mits registratie, zoals vermeld in artikel 4, §1;
- 5° de toepassing en controle van de voorwaarden of het verbod, vermeld in artikel 4, §2;
- 6° in voorkomend geval de monitoring van de impact van een LEZ, waarbij wordt onderzocht in welke mate de kenmerken van de voertuigen die in een LEZ rijden, wijzigen als gevolg van de invoering van een LEZ of een verstrenging van de toegangscriteria.

In het geval, vermeld in het tweede lid, 1°, 4° en 5°, heeft de verwerking betrekking op de identificatiegegevens, de sociale gegevens van persoonlijke aard, het rijksregisternummer, de nummerplaat, het chassisnummer en de technische gegevens over het motorvoertuig van de betrokkene.

In het geval, vermeld in het tweede lid, 2° en 3°, heeft de verwerking betrekking op de identificatiegegevens, de nummerplaat en de technische gegevens over het motorvoertuig van de betrokkene.

In het geval, vermeld in het tweede lid, 6°, worden alleen gepseudonimiseerde gegevens verwerkt, met name de technische gegevens over en de nummerplaten van de betrokken motorvoertuigen.

§2. De gemeente handelt als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens.

De persoonsgegevens vermeld in paragraaf 1 worden niet langer dan één maand bewaard.

In afwijking van het tweede lid worden de gegevens die nodig zijn in het kader van een monitoringsonderzoek, alleen gedurende de periode van het onderzoek bewaard en gelden de termijnen van het verval van de vordering tot voldoening van de administratieve geldboete, vermeld in artikel 10, §8, als maximale bewaartermijn als de gegevens ertoe kunnen bijdragen een overtreding te bewijzen. De gegevens, vermeld in paragraaf 1, 4°, worden enkel bewaard tijdens de periode dat de LEZ-reglementering van toepassing is en de gegevens, vermeld in paragraaf 1, 5°, worden maximum 1 jaar bewaard.

Het is de gemeente toegestaan geanonimiseerde data te gebruiken of ter beschikking te stellen van derden om verkeers- en mobiliteitsstromen te analyseren en te rapporteren.”.

Art. 5. Artikel 8 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 8. §1. De volgende personen kunnen LEZ-toezichthouders zijn:

- 1° de personeelsleden van de gemeente die worden aangewezen door het college van burgemeester en schepenen;
- 2° de personeelsleden van de instanties, vermeld in artikel 11, die worden aangewezen door het orgaan dat daarvoor bevoegd is;
- 3° de personeelsleden van een politiezone die worden aangewezen door het orgaan dat daarvoor bevoegd is.

Om gebruik te kunnen maken van de mogelijkheden, vermeld in het eerste lid, 2° en 3°, moet er een voorafgaand akkoord zijn van de gemeente waarin de betrokken LEZ wordt ingevoerd.

De LEZ-toezichthouders zijn ervoor bevoegd om toezicht uit te oefenen op de naleving van de LEZ-reglementering en om de overtredingen van die reglementering in een verslag van vaststelling op te nemen. De Vlaamse Regering kan nadere regels betreffende de vorm en de inhoud van het verslag van vaststelling bepalen.

§2. De LEZ-toezichthouders zijn beëdigd. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden van de eedaflegging bepalen. Bij gebrek aan andersluidende regeling leggen zij de eed af voor de instantie die hen heeft aangewezen.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen betreffende de vereiste kwalificaties en eigenschappen waaraan de LEZ-toezichthouders moeten voldoen.

§4. De LEZ-toezichthouders zijn bij de uitvoering van hun opdrachten bevoegd om:

- 1° een bevel te geven aan de bestuurder om het voertuig tot stilstand te brengen;
- 2° inzage te hebben in en een kopie te nemen van de wettelijk voorgeschreven documenten die in het bezit moeten zijn van de bestuurder van een voertuig;

- 3° vaststellingen te doen met audiovisuele middelen met inachtneming van de regelgeving over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, zoals vermeld in artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens;
- 4° bijstand van de politie in te roepen;
- 5° de identiteit van de vermoedelijke overtreder bij de vaststelling van een overtreding van de LEZ-reglementering te controleren.”.

Art. 6. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een artikel 8/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 8/1. §1. Als een overtreding van de LEZ-reglementering is begaan en de bestuurder bij de vaststelling van de overtreding niet geïdentificeerd wordt, wordt vermoed dat de overtreding is begaan door de titularis van de nummerplaat. Dat vermoeden geldt tot het bewijs van het tegendeel, dat door alle wettelijke bewijsmiddelen kan worden geleverd.

§2. Bij betwisting van het vermoeden, vermeld in paragraaf 1, door een natuurlijke persoon is die persoon ertoe gehouden om de identiteit van de bestuurder op het ogenblik van de feiten in kwestie mee te delen, behalve als hij diefstal, fraude of overmacht kan bewijzen.

Bij betwisting van het vermoeden, vermeld in paragraaf 1, door een rechtspersoon, is de rechtspersoon of zijn natuurlijke personen die de rechtspersoon in rechte vertegenwoordigen, verplicht om de identiteit mee te delen van de bestuurder op het ogenblik van de feiten in kwestie of, als ze die niet kennen, de identiteit van de persoon die het voertuig onder zich heeft, behalve bij bewijs van diefstal, fraude of overmacht. Als de persoon die het voertuig onder zich heeft niet de bestuurder is op het ogenblik van de feiten, deelt hij de identiteit mee van de bestuurder op het ogenblik van de feiten in kwestie, behalve als hij diefstal, fraude of overmacht kan bewijzen.

§3. Aan de vermoedelijke overtreder wordt een kopie van het verslag van vaststelling ter kennisgeving bezorgd binnen vijftien dagen nadat het opgesteld is, behalve als de gemeente met toepassing van artikel 10 administratieve geldboeten bepaalt.

Als de gemeente met toepassing van artikel 10 administratieve geldboeten bepaalt, wordt binnen vijftien dagen nadat het verslag van vaststelling opgesteld is, een kopie van dat verslag bezorgd aan de beboetingsambtenaar.”.

Art. 7. Artikel 9 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt vervangen als volgt:

“Art. 9. De volgende personen kunnen, al dan niet met tussenkomst van een verwerker en in overeenstemming met de regelgeving inzake de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing is bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder is of wordt gespecificeerd, de gegevens, vermeld in artikel 7/1, §1, eerste lid, opvragen bij de overheid die belast is met de inschrijving van de voertuigen, bij het Rijksregister, bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, bij de Kruispuntbank van Ondernemingen of bij de gemachtigde dienst, vermeld in artikel 5:

- 1° de LEZ-toezichthouders, vermeld in artikel 8, §1, van dit decreet;
- 2° de personeelsleden van de gemeente en van de instanties, vermeld in artikel 11, belast met de inning van de geldsom, vermeld in artikel 6, eerste lid, van dit decreet;

- 3° in voorkomend geval de financieel beheerder, vermeld in artikel 94 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, en de personeelsleden, vermeld in artikel 5 van het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen;
- 4° de beboetingsambtenaren, vermeld in artikel 10, §2, van dit decreet;
- 5° de personeelsleden van de gemeente en van de instanties, vermeld in artikel 11, belast met de registratie, vermeld in artikel 4, §1, van dit decreet;
- 6° de personeelsleden van de gemeente, van een politiezone en van de instanties, vermeld in artikel 11, belast met de controle van de voorwaarden of het verbod, vermeld in artikel 4, §2, van dit decreet;
- 7° de personeelsleden van de gemeente belast met de monitoring van de impact van een LEZ, vermeld in artikel 7/1, §1, tweede lid, 6°.

De personen, vermeld in het eerste lid, 1° tot en met 7°, verwerken enkel de gegevens die strikt noodzakelijk zijn om hun respectieve taken uit te oefenen. Die gegevens zijn toereikend, ter zake dienend en niet overmatig ten opzichte van de doeleinden waarvoor ze gebruikt zullen worden zoals vermeld in artikel 7/1, §1, tweede lid.”.

Art. 8. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, eerste lid, wordt de zinsnede “artikel 8, §1, vijfde lid” vervangen door de zinsnede “artikel 8/1, §3, tweede lid”;

2° in paragraaf 3 worden de woorden “aangetekende brief” telkens vervangen door de woorden “beveiligde zending”;

3° in paragraaf 3, tweede lid, worden de woorden “door de overtreder” opgeheven;

4° in paragraaf 3, tweede lid, worden tussen het woord “verweermiddelen” en het woord “heeft” de woorden “in voorkomend geval met inbegrip van de bewijsstukken” ingevoegd;

5° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. Als de titularis van de nummerplaat in zijn verweermiddelen het vermoeden, vermeld in artikel 8/1, §1, heeft weerlegd en de beboetingsambtenaar de verweermiddelen ontvankelijk en gegrond verklaart, brengt hij de titularis van de nummerplaat op de hoogte van zijn beslissing.

Als de titularis van de nummerplaat conform artikel 8/1, §2, de identiteit van de bestuurder kenbaar heeft gemaakt, deelt de beboetingsambtenaar met een beveiligde zending aan de aangewezen overtreder de gegevens over de vastgestelde feiten en de begane inbreuk mee, alsook het bedrag van de administratieve geldboete. De administratieve geldboete wordt binnen dertig dagen na de kennisgeving ervan betaald, tenzij de aangewezen overtreder binnen die termijn schriftelijk met een beveiligde zending zijn verweermiddelen, in voorkomend geval met inbegrip van de bewijsstukken, heeft bezorgd aan de beboetingsambtenaar.

Als de beboetingsambtenaar de verweermiddelen niet ontvankelijk of niet gegrond verklaart, brengt hij de overtreder met een beveiligde zending op de hoogte van zijn beslissing, met vermelding van de te betalen administratieve geldboete die binnen dertig dagen na de kennisgeving van die beslissing wordt betaald. Als de beboetingsambtenaar de onontvankelijkheidsverklaring of de ongegrondverklaring van de verweermiddelen niet verzendt binnen negentig dagen nadat hij het verweerschrift heeft ontvangen, vervalt de betwiste boetebeslissing.

Als de beboetingsambtenaar de verweermiddelen ontvankelijk en gegrond verklaart, brengt hij de overtreder op de hoogte van zijn beslissing.”;

6° in paragraaf 6 wordt de zinsnede “vermeld in paragraaf 3, zonder dat er beroep werd aangetekend” vervangen door de zinsnede “vermeld in paragraaf 3 en paragraaf 4, tweede lid, zonder dat er verweermiddelen zijn ingediend”;

7° in paragraaf 6 worden het getal “4” vervangen door het getal “5”;

8° aan paragraaf 7 wordt de zinsnede “, tenzij de gemeente beslist dat de administratieve geldboete ten voordele van de instanties, vermeld in artikel 11, wordt geïnd” toegevoegd;

9° in paragraaf 9, eerste lid, wordt het woord “personeelsleden” vervangen door het woord “LEZ-toezichthouders”;

10° in paragraaf 9, vierde lid, wordt het woord “betaling” vervangen door het woord “inning”;

11° er wordt paragraaf 10 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§10. Als de overtreder niet instemt met de onmiddellijke inning, vermeld in paragraaf 9, kan de LEZ-toezichthouder eisen dat een bedrag ter hoogte van de administratieve geldboete die de gemeenteraad heeft vastgelegd, met toepassing van paragraaf 1 verplicht in consignatie gegeven wordt.

Als de consignatie om welke reden ook niet mogelijk is, kan het voertuig op kosten en risico van de overtreder worden aangehaald door de LEZ-toezichthouder, al dan niet met bijstand van de politie, tot het bedrag van de administratieve geldboete in consignatie is gegeven. In het kader van die aanhaling kunnen een of meer van de volgende maatregelen worden genomen:

- 1° inhouding van de boorddocumenten;
- 2° inhouding van de vrachtbrief;
- 3° plaatsing van een wielklem;
- 4° afvoer van het voertuig in overtreding naar een stalplaats;
- 5° parkeren van het voertuig.

In geval van aanhaling van het voertuig zoals vermeld in het vorige lid, moet aan de bestuurder de mogelijkheid worden geboden om de eventuele lading over te laden in een ander voertuig. Indien de bestuurder van het voertuig geen gebruik maakt van deze mogelijkheid, dan wordt ook de lading aangehaald op kosten en risico van de overtreder. Indien de lading zaken betreft die bederfelijk zijn, dan kan die lading worden verkocht of vernietigd op bevel van de LEZ-toezichthouder.

Van de aanhaling van het voertuig en in voorkomend geval de lading wordt door de LEZ-toezichthouder, in voorkomend geval door de politie, een verslag van vaststelling of proces-verbaal opgesteld, dat bewijskracht heeft tot bewijs van het tegendeel.

In geval van een consignatie maakt de LEZ-toezichthouder conform artikel 8, §1, een verslag van vaststelling op, dat persoonlijk overhandigd wordt aan de overtreder.

Binnen vijftien dagen na de opstelling van het verslag van vaststelling wordt een kopie van dat verslag bezorgd aan de beboetingsambtenaar, waarna de procedure, vermeld in artikel paragraaf 3 tot en met 6, met uitzondering van de procedure, vermeld in paragraaf 4, tweede lid, in werking treedt.

Na de definitieve beslissing van de beboetingsambtenaar, vermeld in paragraaf 4, wordt het geconsigneerde bedrag of worden de aangehaalde zaken teruggegeven, op voorwaarde dat het bewijs wordt geleverd dat aan alle geldelijke verplichtingen is voldaan, met inbegrip van de eventuele aanhalingskosten. Tot teruggave wordt ook overgegaan als er binnen de termijn, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, geen administratieve geldboete wordt opgelegd door de beboetingsambtenaar, als de verweermiddelen met toepassing van paragraaf 4 door de beboetingsambtenaar gegrond worden verklaard of als er binnen de termijn, vermeld in paragraaf 4, derde lid, geen onontvankelijkheidsverklaring of ongegrondverklaring van de verweermiddelen door de beboetingsambtenaar is gestuurd.

In afwijking van het zesde lid verrekent de beboetingsambtenaar in zijn definitieve beslissing het geconsigneerde bedrag met de bedragen die hij oplegt, en beveelt hij de teruggave van een eventueel batig saldo.

Als de bedragen die in de definitieve beslissing worden opgelegd, met inbegrip van eventuele aanhalingskosten, niet worden betaald binnen de betalingstermijn die daarvoor bepaald is, en de administratieve geldboete conform paragraaf 6 uitvoerbare kracht heeft gekregen, kunnen de aangehaalde zaken worden verkocht tot delging van de openstaande schuld. Onverkoopbare zaken, met inbegrip van zaken waarvan de waarde de verwachte kosten van verkoop niet overstijgt, kunnen worden vernietigd op kosten van de overtreder.

De Vlaamse Regering kan nadere voorwaarden bepalen betreffende de gevallen waarin tot consignatie kan worden overgegaan en betreffende de wijze waarop de consignatie kan worden uitgevoerd. De Vlaamse Regering kan de gemeente machtigen om de concrete uitvoering van de consignatie nader te regelen.”.

Art. 9. In artikel 11, eerste lid, 2°, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, punt 2° worden tussen het woord “LEZ-reglementering” en de zinsnede “, vermeld in artikel 8” de woorden “en het vaststellen van overtredingen op die reglementering” ingevoegd;

2° in het eerste lid, punt 5° worden tussen het woord “voorwaarden” en de zinsnede “, vermeld in artikel 4, §2” de woorden “of het verbod” ingevoegd;

Art. 10. In hetzelfde decreet gewijzigd bij het decreet van 8 juni 2018, wordt een artikel 11/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 11/1. De gemeente kan, met het oog op de inning van de geldsom vermeld in artikel 6, en met het oog op de uitoefening van het toezicht op de naleving van de LEZ-reglementering en de vaststelling van overtredingen op die reglementering, een beroep doen op een private concessiehouder om met audiovisuele middelen relevante gegevens te verzamelen over voertuigen die zich bevinden op het openbaar domein. Dit gebeurt met inachtneming van de regelgeving over de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, zoals vermeld in artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens.

Als de personeelsleden van de private concessiehouder gegevens verzamelen, is het voor hen verboden betrokken personen, getuigen of verantwoordelijken op te sporen, hun identiteit te controleren, bijkomende inlichtingen in te winnen of personen te verhoren. Ze beschikken bij de uitvoering van hun opdracht over een identificatiekaart waaruit hun bevoegdheid blijkt.

De gemeente waakt erover dat de concessiehouder, vermeld in het eerste lid, voldoende waarborgen biedt voor een kwaliteitsvolle dienstverlening met respect voor de rechten en vrijheden van de burger.”.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 27 november 2015 betreffende lage-emissiezones

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

1. Situering

In uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord 2014-2019 heeft de Vlaamse Regering een reglementering voor lage-emissiezones (LEZ) uitgewerkt. Op 27 november 2015 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet betreffende lage-emissiezones (LEZ-decreet, B.S. 18/12/2015). In uitvoering van het LEZ-decreet werd vervolgens op 26 februari 2016 het besluit betreffende lage-emissiezones (LEZ-besluit) definitief goedgekeurd, waarin o.a. de toegangscriteria nader zijn bepaald. Artikel 2 van dit besluit werd op 31 maart 2017 gewijzigd om 2 technische fouten recht te zetten en om het besluit in lijn te brengen met de Europese regelgeving betreffende de nieuwe Europese testprocedure, die na bekendmaking van het LEZ-besluit is gepubliceerd.

Met het decreet van 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) is het LEZ-decreet aangepast aan de algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

2. Context

Een LEZ is een lokaal afgebakend gebied, meestal een stadscentrum, waarbinnen een selectief toelatingsbeleid voor voertuigen geldt in relatie tot de uitstoot van die voertuigen. Het doel van een LEZ is om de gezondheidseffecten te verminderen die worden veroorzaakt door de roetuitstoot van het wegverkeer. Daarnaast heeft het invoeren van een LEZ ook een impact op de uitstoot van stikstofoxiden.

In het LEZ-decreet is het volgende bepaald:

- De beslissing om een LEZ in te voeren ligt volledig bij de gemeente.
- Het toezicht moet via nummerplaatcontrole gebeuren, al dan niet met automatisch werkende toestellen.
- De gemeente kan specifieke personeelsleden aanwijzen om toezicht te houden op de naleving van de LEZ-reglementering.
- Vastgestelde overtredingen kunnen, indien de gemeente daarvoor opteert, worden gesanctioneerd met een administratieve geldboete.
- De LEZ-reglementering is zowel op binnen- als buitenlandse voertuigen van toepassing. Omdat het sanctioneren van buitenlandse overtreeders moeilijker verloopt kan de gemeente bij hen overgaan tot onmiddellijke inning, op voorwaarde dat de overtreder hiermee akkoord gaat.

Sinds de goedkeuring van de LEZ-regelgeving is ondertussen praktijkervaring opgedaan met de toepassing ervan. Op basis van deze ervaring blijken een aantal aanpassingen aangewezen.

Daarnaast stelt het LEZ-decreet dat het toezicht op de reglementering via nummerplaatcontrole moet gebeuren, al dan niet met automatisch werkende toestellen. Hierbij was het de bedoeling van de regelgever om zowel het gebruik van vaste als mobiele camera's mogelijk te maken. De Wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (de Camerawet), die recent werd gewijzigd, laat het gebruik van mobiele ANPR-camera's door of in opdracht van de gemeentelijke overheden enkel toe voor het toezicht op de naleving van gemeentelijke reglementen op overlast en parkeren. Deze wet is niet van toepassing op bewakingscamera's waarvan de plaatsing- en gebruiksmodaliteiten door of krachtens een bijzondere wetgeving geregeld zijn. Dit houdt dus in dat, om het gemeentelijk toezicht op de LEZ-reglementering via mobiele camera's mogelijk te maken, in het LEZ-decreet plaatsing- en gebruiksmodaliteiten moeten worden opgenomen.

3. Samenvatting van de inhoud

De bedoeling van dit ontwerp is om het toezicht op een LEZ met behulp van mobiele ANPR-camera's door of in opdracht van de gemeente mogelijk te maken en om op basis van de opgedane praktijkervaring een aantal optimalisaties door te voeren aan de bepalingen uit het LEZ-decreet.

In dit ontwerp wordt gespecificeerd dat gemeenten bij het toezicht op de LEZ-reglementering gebruik kunnen maken van vaste camera's, tijdelijk vaste camera's en mobiele camera's. De plaatsingsmodaliteiten moeten door de gemeenteraad worden goedgekeurd. Het ontwerp neemt ook nog enkele gebruiksmodaliteiten op m.b.t. de verwerking van gegevens en de aankondiging van het gebruik van (tijdelijk) vaste of mobiele camera's.

De optimalisaties aan het LEZ-decreet hebben vooral tot doel om de slagkracht van de LEZ-inrichters te verhogen en om de ruimte voor interpretatie in te perken. Zo wordt ook voor natuurlijke personen de verplichting opgenomen om de identiteit van de bestuurder kenbaar te maken als de titularis van de nummerplaat het voertuig niet bestuurde op het moment van de overtreding. Daarnaast wordt, om de invoering van een LEZ in kleinere gemeenten met een beperktere personeelscapaciteit te faciliteren, aan politiezones de mogelijkheid geboden om LEZ-toezichthouders aan te stellen en zal ook beroep kunnen worden gedaan op private concessiehouders om met behulp van audiovisuele middelen, zoals mobiele ANPR-camera's, nummerplaten te detecteren. De procedure voor administratieve beboeting wordt geoptimaliseerd. Zo worden de administratieve lasten gereduceerd door de aangetekende briefwisseling te verruimen tot de mogelijkheden van een beveiligde zending. Tot slot wordt de slagkracht om buitenlandse overtreders te kunnen beboeten, verhoogd door LEZ-inrichters de mogelijkheid te geven om een buitenlandse overtreder die niet instemt met de onmiddellijke inning, te verplichten om een bedrag ter hoogte van de administratieve boete in consignatie te geven en om, als dit niet mogelijk is, over te gaan tot de aanhaling van het betrokken voertuig.

4. Impactanalyse

Dit ontwerp heeft een impact op lokale overheden die een LEZ inrichten en op de burgers die een LEZ willen binnenrijden.

De impact op de lokale overheden is louter positief. Dit ontwerp maakt immers een efficiëntere personeelsinzet, lagere werkings- en investeringsuitgaven en hogere ontvangsten uit de administratieve boetes mogelijk:

- Het toezicht op de LEZ-reglementering zal ook door personeelsleden van de politie kunnen gebeuren en de nummerplaatdetectie kan worden uitbesteed aan private concessiehouders. Dit kan de invoering van een LEZ faciliteren voor gemeenten met een beperktere personeelscapaciteit.

- De administratieve boete zal ook via elektronische weg aangetekend verstuurd kunnen worden en de dubbele kennisgeving wordt vervangen door een eenmalige kennisgeving. Beide wijzigingen zullen de werkingskosten voor de gemeenten reduceren.
- Het gebruik van mobiele camera's wordt mogelijk, wat een positieve impact heeft op de investeringsgraad. De inzet van mobiele camera's vergt namelijk minder investeringen dan de inzet van een sluitend netwerk van vaste camera's.
- De identificatie van de overtreder wordt eenvoudiger omdat de titularis van de nummerplaat bij verweer de persoon, die op het ogenblik van de feiten het voertuig bestuurde, moet aanduiden. Ook het innen van boetes voor overtredingen door buitenlandse bestuurders wordt verder gefaciliteerd. Dit zal een positieve impact hebben op de inningsgraad van de administratieve boetes en kan bijkomend de administratieve werklast bij gemeenten reduceren.

De impact op het maatschappelijk draagvlak is overwegend positief. Een aantal wijzigingen zullen door de individuele burgers vermoedelijk eerder als negatief worden ervaren maar hebben wel een positieve weerslag op de maatschappij in zijn geheel.

- De wijzigingen aan de administratieve boeteprocedure zullen tot minder verwarring leiden en zorgen ervoor dat verweermiddelen kunnen worden verstuurd met minder administratieve lasten. De kostprijs van een elektronische zending of communicatie via een digitaal platform is veel lager en de nood tot fysieke verplaatsing naar een postkantoor verdwijnt.
- De titularis van de nummerplaat, die zich tegen een administratieve boete verweert door aan te geven dat hij op het ogenblik van de feiten het betrokken voertuig niet bestuurde, zal de persoon moeten aanduiden die het voertuig op dat ogenblik bestuurde. De betrokken individuele burger zal dit als een negatieve wijziging ervaren maar het doel is om de straffeloosheid van overtredingen tegen te gaan, wat het rechtvaardigheidsgevoel zal verhogen bij mensen die de reglementering wel respecteren.
- Buitenlandse overtreiders die niet akkoord gaan met een onmiddellijke inning, zullen verplicht worden om een bedrag ter hoogte van de administratieve boete in consignatie te geven. Als dat niet mogelijk is dan kan de LEZ-toezichthouder het betrokken voertuig aanhalen. Deze wijzigingen zijn ingrijpend voor buitenlandse overtreiders maar zijn de enige manier om de straffeloosheid en de discriminatie tussen buiten- en binnenlandse overtredingen tegen te gaan, zolang gegevensuitwisseling tussen de Europese lidstaten onmogelijk blijft. Een gelijke behandeling tussen binnen- en buitenlandse overtreiders verhoogt het draagvlak.

5. Bespreking van de adviezen

Op 26 oktober werd advies gevraagd aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad), de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) en de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC),

De Minaraad heeft op 12 november laten weten dat ze afziet van de mogelijkheid om over het voorontwerp van decreet advies te verlenen.

De MORA verleende op 27 november advies. De Raad kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen aan het LEZ-decreet en formuleert geen opmerkingen op het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet. Dit advies heeft dus geen aanleiding gegeven tot een aanpassing.

De Raad maakt wel van de gelegenheid gebruik om een aantal aandachtspunten met betrekking tot het LEZ-beleid over te maken. Zo verwacht de MORA dat er op korte termijn een grondige effectanalyse wordt gemaakt die belangrijke beleidsinformatie kan opleveren om de Vlaamse overheid en lokale besturen die overwegen een LEZ in te voeren, te ondersteunen bij hun beleidskeuzes. Daarnaast vindt de MORA dat de maatregel ook ingebed moet worden in een strategisch langetermijnbeleid omtrent mobiliteit, zoals het Mobiliteitsplan Vlaanderen of de regionale beleidsplannen van de vervoersregio's. Het nastreven van uniformiteit over de gemeenten blijft voor de MORA een belangrijk aandachtspunt. De MORA raadt daarom aan alleen die aspecten die rechtstreeks gekoppeld

zijn aan hun eigenheid, over te laten aan de steden en de gemeenten en alle andere LEZ-criteria op te nemen in de Vlaamse regelgeving.

De GBA verleende op 19 december een ongunstig advies.

De GBA stelt in haar advies dat de '*monitoring- en analysedoeleinden*' in artikel 4 preciezer en concreter moeten worden omschreven en dat elke indicatie van daartoe te verwerken (types of categorieën van) persoonsgegevens ontbreekt. De GBA merkt ook op dat bij onderzoeksdoeleinden de verwerking bij voorkeur met anonieme gegevens gebeurt. Indien het niet mogelijk is om met anonieme gegevens het beoogde verwerkingsdoeleinde te bereiken, kunnen gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden gebruikt. Slechts in laatste instantie kunnen niet-gepseudonimiseerde persoonsgegevens worden aangewend. De GBA heeft ook bedenkingen bij de mogelijkheid van de gemeente om in het kader van voormelde 'analyse van verkeers- en mobiliteitsstromen' 'gecodeerde data' ter beschikking te stellen van niet nader gepreciseerde 'derden'. De GBA stelt dat bij gebrek aan duidelijke omkadering geen sprake kan zijn van enige vrijgave van andere gegevens of informatie dan volledig anonieme.

De GBA stelt verder dat het ontwerp geen enkele indicatie van de concreet daartoe te verwerken (types of categorieën van) persoonsgegevens bevat. Bijkomende precisering en aanvulling is dus noodzakelijk voor een aantal essentiële elementen van de verwerking. Daarenboven is de opsomming, van instanties waarbij (persoons)gegevens kunnen worden opgevraagd, niet exhaustief in artikel 9 van het bestaande LEZ-decreet. De GBA adviseert verder om voor alle verwerkingsdoeleinden in specifieke bewaartermijnen te voorzien, of minstens in criteria die toelaten de bewaartermijn(en) te bepalen. De GBA merkt ook op dat persoonsgegevens die niet kunnen bijdragen tot het beoogde doeleinde, niet mogen worden verwerkt of ingezameld, laat staan worden bewaard, wegens strijdig met het proportionaliteitsprincipe en het principe van 'minimale gegevensverwerking'.

Tot slot stelt de GBA vast dat het ontwerpdecreet sommige verwijzingen in het LEZ-decreet naar de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens onverlet laat, terwijl deze wet intussen werd opgeheven ingevolge artikel 280 van de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (WVG).

Samengevat besluit de GBA dat het ontwerpdecreet in zijn huidige vorm onvoldoende waarborgen biedt wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft en stelt de GBA dat minstens volgende aanvullingen en herwerkingen zich opdringen opdat het ontwerpdecreet wel voldoende waarborgen inzake gegevensbescherming zou kunnen bieden:

- welbepaalde en uitdrukkelijke omschrijving van alle onderscheiden doeleinden, monitoring- en analysedoeleinden in het bijzonder;
- opgave per verwerkingsdoeleinde van de daartoe te verwerken (types of categorieën van) persoonsgegevens;
- vermelding per verwerkingsdoeleinde van de opslagperiode(n) van de te verwerken persoonsgegevens;
- beperking van de vrijgave van gegevens door gemeenten aan derden tot volledig anonieme gegevens bij gebreke aan reglementaire omkadering enerzijds en een protocolakkoord anderzijds;
- vervanging doorheen het volledige LEZ-decreet van de verwijzingen naar de opgeheven wet van 8 december 1992 door verwijzingen naar de AVG en de WVG.

Aan dit advies wordt tegemoetgekomen door in het nieuw ontworpen artikel 7/1, §2, laatste lid, de woorden "en gecodeerde" gegevens te schrappen. Er zal in eerste instantie louter gewerkt worden met geanonimiseerde gegevens in dat specifieke geval. Als later blijkt dat deze gegevens niet volstaan om alle analysedoeleinden te bereiken, zal de regelgeving worden aangepast en geconcretiseerd om het gebruik van gepseudonimiseerde gegevens mogelijk te maken. Aangezien geanonimiseerde data niet onder de AVG vallen, vervalt de

noodzaak tot verdere precisering. Het verwerkingsdoeleinde met betrekking tot de monitoring van de impact van een LEZ wordt in het nieuw ontworpen artikel 7/1, §1, 6°, verder gespecificeerd.

Aan de opmerking rond minimale gegevensverwerking en proportionaliteit wordt tegemoetgekomen door in het nieuw ontworpen artikel 7/1, §2, tweede lid, de voorwaardelijke bepaling "Als die gegevens er niet toe kunnen bijdragen om een overtreding te bewijzen of om de LEZ-reglementering te kunnen toepassen" te schrappen. Verder worden in het nieuw ontworpen artikel 7/1 in §1 de noodzakelijke gegevens gepreciseerd en in §2 voor alle verwerkingsdoeleinden in specifieke bewaartermijnen voorzien. De algemene regel voor het bewaren van de persoonsgegevens is een bewaartermijn van maximum één maand. Als uitzondering op deze regel is een bijzondere bewaartermijn voorzien voor gegevens die nodig zijn in het kader van een monitoringsonderzoek, voor gegevens die ertoe kunnen bijdragen een overtreding te bewijzen, voor de gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de LEZ-reglementering en voor gegevens die betrekking hebben op de toepassing van de lokale voorwaarden of het verbod. Enkel voor de verkeers- en mobiliteitsanalysedoeleinden wordt geen bewaartermijn opgenomen omdat voor dit doeleinde enkel anonieme gegevens zullen worden gebruikt en de AVG voor dit doeleinde dus niet van toepassing is.

In artikel 9 wordt de niet-exhaustieve opsomming van mogelijk te bevragen instanties vervangen door een exhaustieve opsomming. Verder wordt in functie van de gegevensverwerking ook expliciet verwezen naar artikel 7/1.

Met voornoemd decreet van 8 juni 2018 is het LEZ-decreet aangepast aan de AVG. In tegenstelling tot wat de GBA aangeeft, zijn alle verwijzingen naar de wet van 8 december 1992 verwijderd. Deze opmerking heeft dan ook geen aanleiding gegeven tot verdere wijzigingen.

Eveneens met voornoemd decreet van 8 juni 2018 wordt de VTC opgericht als volwaardige toezichthoudende autoriteit en overeenkomstig de AVG. De 'nieuwe' VTC is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur genoemde bestuursinstanties. Het decreet van 8 juni 2018 houdende de aanpassing van de decreten aan de AVG is, behoudens een aantal artikelen met een eigen inwerkingtredingsdatum, op 25 mei 2018 in werking getreden. De advies- en de toezichtbevoegdheid van de 'oude' VTC zijn op 25 mei 2018 opgeheven en de advies- en de toezichtbevoegdheid van de 'nieuwe' VTC treden pas in werking op datum van publicatie van de samenstelling van de 'nieuwe' VTC in het Belgisch Staatsblad. Aldus volstaat het advies van de GBA.

B. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

De definitie van LEZ-zone wordt behouden en een LEZ-toezichthouder wordt gedefinieerd (zie artikel 4 van dit ontwerp). Ook wordt verduidelijkt wat onder een beveligde zending wordt verstaan. Deze definitie is de definitie die ook gehanteerd wordt binnen de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

Artikel 3

Artikel 7 van het LEZ-decreet wordt gewijzigd om het toezicht op een LEZ via mobiele camera's mogelijk te maken. Daartoe wordt uitdrukkelijk bepaald dat het toezicht door de

gemeenten met vaste, tijdelijk vaste of met mobiele camera's kan gebeuren. Ook een combinatie van deze cameratypes is toegestaan. De plaatsingsmodaliteiten worden goedgekeurd door de gemeenteraad. De beslissing om ANPR-camera's te gebruiken, wordt ook genomen door de gemeenteraad van de betrokken gemeente. De verwerkingsverantwoordelijke verduidelijkt aan de gemeenteraad de doeleinden voor het gebruik, de perimeter waarbinnen zij gebruikt worden en de gebruiksmodaliteiten.

Door de aanwezigheid van de verkeersborden F117 en F118 (zie artikel 3, §3 van het LEZ-decreet) is het voor bestuurders duidelijk dat ze een LEZ binnenrijden. Het nieuwe artikel 7 voorziet verschillende manieren om de mensen bijkomend op de hoogte te brengen van het gebruik van camera's binnen een LEZ. Zo zal er onder het LEZ-verkeersbord steeds een onderbord moeten worden geplaatst met als opschrift "camera" en/of een pictogram van een camera. Deze aankondiging volstaat als de gemeente enkel (tijdelijk) vaste camera's gebruikt om toezicht te houden op hun LEZ-reglementering. De toepassing van nummerplaatherkenning via mobiele camera's moet bijkomend worden aangekondigd door middel van een pictogram en/of het opschrift "cameratoezicht LEZ" op de voertuigen waarop een mobiele camera is gemonteerd. De Vlaamse regering zal het model van dit pictogram bepalen. Verder kan bijkomend nog een ander informatiekanaal worden ingezet, bijvoorbeeld een website, om de bevolking over het cameratoezicht te informeren. Het feit dat er geen toestemming werd gegeven betekent derhalve niet dat de burgers niet op de hoogte worden gebracht. Er wordt voor gezorgd dat ANPR-camera's niet op heimelijke wijze worden gebruikt.

De ANPR-camera kan worden gelinkt met persoonsgegevens vermeld in een register of bestand (zoals een *black list* waarop nummerplaten vermeld staan van niet-toegelaten voertuigen of een *white list* waarop nummerplaten van toegelaten voertuigen vermeld staan). De registers of bestanden met persoonsgegevens die gelinkt worden met de ANPR-camera, moeten legitiem worden verwerkt, overeenkomstig de regelgeving op de persoonlijke levenssfeer. De beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit blijven steeds van toepassing.

Artikel 4

Er wordt een artikel 7/1 ingevoegd dat bepalingen bevat rond de verwerking van persoonsgegevens.

De gegevens die tijdens het toezicht op de LEZ, bij het innen van de administratieve boete of geldsom, bij de registratie van vrijstellingen, bij het toekennen van toegang onder voorwaarden, ... worden verzameld mogen enkel worden verwerkt in functie van de toepassing van de LEZ-reglementering en om de impact van een LEZ te monitoren, bv. op de samenstelling van het verkeer dat in de zone rijdt, het aantal vrijgestelde voertuigen, ... Het gaat hierbij om de gegevens die worden verzameld door de personeelsleden van de gemeente, de politiezone, de instanties vermeld in artikel 11 of een private concessiehouder of die bijv. vanuit ANPR-camera's naar de LEZ-toezichthouders worden doorgestuurd.

In dit artikel wordt ook verduidelijkt op welke categorieën van persoonsgegevens de verwerking betrekking heeft. In functie van het toezicht en de toepassing en controle van de LEZ-reglementering (toegang, verbod of toegang onder voorwaarden) gaat het om de identificatiegegevens, de sociale gegevens van persoonlijke aard (zoals het recht op een verhoogde tegemoetkoming in de gezondheidszorg), het rijksregisternummer, de nummerplaat, het chassisnummer en de technische gegevens over het motorvoertuig (zoals de categorie, het brandstoftype, de euronorm, ...) van de betrokkene. De nummerplaat, het chassisnummer en bijhorende technische gegevens zijn nodig om na te kunnen gaan of het betrokken voertuig al dan niet is toegelaten in een LEZ of in aanmerking komt voor een lokale toelating tegen betaling. Het chassisnummer is nodig omdat sommige bewijsdocumenten enkel het chassisnummer bevatten en niet de bijhorende nummerplaat. De identificatiegegevens, sociale gegevens van persoonlijke aard en het rijksregisternummer zijn nodig om na te kunnen gaan of het voertuig van de betrokkene in

aanmerking komt voor een vrijstelling (bv. voor personen met een handicap) of voor een lokale toelating onder sociale voorwaarden.

Om de geldsom of de administratieve geldboete te kunnen innen zijn vooral de identificatiegegevens vereist. De inning gebeurt echter op basis van het verslag van vaststelling van de LEZ-toezichthouders. In dit verslag kunnen ook de nummerplaat en technische gegevens van het voertuig zijn opgenomen. Deze aspecten kunnen ook relevant zijn bij de behandeling van bezwaren.

Voor de monitoring van de impact van een LEZ worden enkel gepseudonimiseerde gegevens gebruikt, namelijk de nummerplaat en bijhorende technische gegevens van het voertuig. Gepseudonimiseerde gegevens zijn persoonsgegevens die niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende gegevens apart worden bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld (zie artikel 4.5 van de AVG). De verwerking van de nummerplaat is nodig om hieraan de bijhorende technische gegevens te kunnen koppelen, na opvraging bij de dienst inschrijvingen Voertuigen en de LEZ-databank (waarin bv. de euronormcorrecties zijn opgenomen). Enkel als de technische kenmerken van het voertuig gekend zijn, kan worden nagegaan op welke manier de kenmerken van voertuigen die in een LEZ rondrijden wijzigen als gevolg van de invoering van een LEZ of een verstrenging van de toegangsvoorwaarden (bv. Worden de niet-toegelaten voertuigen vooral vervangen door tweedehandse benzinevoertuigen of eerder door de meest recente dieselvoertuigen?). Voor dit monitoringsonderzoek mogen de nummerplaten op geen enkele wijze aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld.

De algemene regel voor het bewaren van de persoonsgegevens is een bewaartermijn van maximum één maand. Als uitzondering op deze regel is een bijzondere bewaartermijn voorzien voor gegevens die nodig zijn in het kader van een monitoringsonderzoek, voor gegevens die ertoe kunnen bijdragen een overtreding te bewijzen, voor de gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de LEZ-reglementering en voor gegevens die betrekking hebben op de toepassing van de lokale voorwaarden of het verbod. Gegevens die nodig zijn voor de toepassing van de LEZ-reglementering, zoals geregistreerde vrijstellingen, zijn nodig zolang de LEZ-reglementering van toepassing is. Gegevens die betrekking hebben op de lokale (tijdelijke) toelatingen onder voorwaarden mogen maximum één jaar bewaard worden, dit is de maximale geldigheidsperiode van een lokale toelating.

De gemeente handelt als verwerkingsverantwoordelijke binnen het decretale kader. Dit betekent dat de gemeente alleen of samen met anderen het doel en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens bepaalt.

Gemeenten mogen geanonimiseerde data zelf gebruiken of doorgeven aan derden in functie van onderzoek naar en het rapporteren over verkeers- en mobiliteitsstromen in de zone. Anonieme gegevens zijn gegevens die niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon kunnen worden gekoppeld (zie artikel 4.1 van de AVG).

Artikel 5

Artikel 8 van het LEZ-decreet wordt vervangen door een artikel dat louter nog de bepalingen bevat die de aanduiding en bevoegdheden van de LEZ-toezichthouders regelen. Hierbij wordt ook aan de lokale politiezones de mogelijkheid geboden om personeelsleden van een politiekezone als LEZ-toezichthouders aan te duiden. Deze mogelijkheid kan een uitkomst bieden voor gemeenten met een beperkte personeelscapaciteit en sluit aan bij een reeds bestaande praktijk. Zo voorziet artikel 16.3.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid ook de mogelijkheid om toezichthouders van de politiezones aan te duiden. De aanwijzing van niet-gemeentelijke toezichthouders moet gebeuren door de bevoegde organen zelf en niet door de gemeente. Uiteraard kan dit enkel nadat de gemeente daartoe voorafgaand akkoord heeft verleend of nadat de gemeente deze taak heeft toevertrouwd aan de betrokken instantie.

In §1 wordt met opzet de term 'personeelsleden' gehanteerd. Dit is een generieke term die verwijst naar zowel de statutair benoemde ambtenaren als naar de contractueel aangestelde personeelsleden. Voorwaarde is enkel dat de toezichthouders beëdigd zijn. De Vlaamse Regering kan hiervoor een specifieke regeling uitwerken.

Artikel 6

In artikel 8/1 worden de bepalingen met betrekking tot het vaststellen van overtredingen en het identificeren van de overtreder gebundeld.

Dit artikel voert een weerlegbaar vermoeden in bij niet-identificatie van de bestuurder. De titularis van de nummerplaat wordt geacht de overtreder te zijn die de betrokken overtreding op de LEZ-reglementering heeft gepleegd. Dit vermoeden geldt tot bewijs van het tegendeel. Hierbij wordt bijkomend aan de titularis van de nummerplaat die dat vermoeden betwist, de verplichting opgelegd, om aan te duiden wie dan wel de betrokken bestuurder was. Naar analogie met artikel 67bis van de Wet betreffende de politie over het wegverkeer, zoals gewijzigd via de Wet van 6 maart 2018 ter verbetering van de verkeersveiligheid, zal de titularis van de nummerplaat die een natuurlijke persoon is en die via bewijsmiddelen aanvoert dat hij zelf de bestuurder niet kan zijn geweest (bijvoorbeeld indien hij kan bewijzen dat hij op het tijdstip van de feiten in het buitenland was), de identiteit van de bestuurder moeten meedelen, tenzij er fraude, diefstal of overmacht kan aangetoond worden. Hierbij volstaat het niet om gelijk welk persoon aan te duiden, maar moet de vermoedelijke overtreder elementen aanbrengen waaruit blijkt dat de aangeduide persoon effectief als bestuurder kan worden beschouwd. Een gelijkaardige bepaling is ook toegevoegd voor de persoon die verantwoordelijk is voor een voertuig waarvan de titularis van de nummerplaat een rechtspersoon is (naar analogie met artikel 67ter van de Wet betreffende de politie over het wegverkeer). Deze toevoegingen hebben tot doel om de hoge werklast voor de LEZ-toezichthouders te reduceren en om de straffeloosheid van overtredders aan te pakken.

In de derde paragraaf wordt een dubbele kennisgeving, waarbij de vermoedelijke overtreder eerst een kopie van het verslag van vaststelling en daarna de administratieve geldboete ontvangt, vermeden. Zo'n systeem zorgt immers niet alleen voor verwarring bij de titularis van de nummerplaat, die pas na het ontvangen van de administratieve geldboete een bezwaarschrift kan indienen, maar brengt ook hoge bijkomende administratie(kosten) mee voor de gemeenten. Daarom zal, als de gemeente ervoor kiest om een administratieve geldboete op te leggen bij overtreding, de vermoedelijke overtreder enkel door de beboetingsambtenaar in kennis wordt gesteld van zowel de feiten als de geldboete (overeenkomstig artikel 10, §3). De kennisgeving van het verslag van vaststelling aan de titularis van de nummerplaat gebeurt enkel wanneer de gemeente ervoor kiest om niet te werken met administratieve boetes. Gelijkaardige procedures zijn doorgevoerd in andere wetgevingen. Zo gaat bv. de Wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (GAS) - voor wat betreft de overtredingen stilstaan en parkeren - ook uit van één kennisgeving waarin de vastgestelde feiten, inbreuk en boete gezamenlijk worden meegedeeld.

De term "vermoedelijke" in deze paragraaf dient niet louter begrepen te worden in functie van het vermoeden gekoppeld aan de nummerplaat, zoals bedoeld in paragraaf 1. Het gaat hier om een vermoeden van overtreding waartegen zowel de titularis van de nummerplaat als, in voorkomend geval, de geïdentificeerde bestuurder in verweer kan gaan.

Artikel 7

In artikel 9 wordt de term personeelsleden vervangen door de term "LEZ-toezichthouder" omdat ook de politiezones en de instanties vermeld in artikel 11 toezichthouders kunnen aanduiden. Voor de volledigheid wordt toegevoegd dat ook het toezicht op het verbod vermeld in artikel 4, §2, kan gebeuren door de vermelde instanties. Verder wordt exhaustief opgesomd bij welke instanties gegevens mogen worden opgevraagd en wordt verduidelijkt

dat het om de gegevens gaat die vermeld zijn in artikel 7/1. Verder wordt voor de volledigheid ook opgenomen dat de personeelsleden die instaan voor de monitoring van de impact van een LEZ de vereiste gegevens kunnen opvragen. Voor de monitoring zijn immers ook gegevens nodig uit de Kruispuntbank Voertuigen van de dienst Inschrijvingen Voertuigen (technische gegevens zoals de categorie, het brandstoftype, de euronorm, ...) en uit de LEZ-databank van de gemachtigde dienst (zoals de euronormcorrecties, aanwezigheid van een roetfilter, ...).

Tot slot wordt benadrukt dat enkel de gegevens die strikt nodig zijn voor de uitoefening van hun respectieve taken door de betrokken personen mogen worden verwerkt.

Artikel 8

In artikel 10 wordt de term "aangetekende brief" telkens vervangen door de term "beveiligde zending". Op die manier wordt het voor de beboetingsambtenaar of voor de vermoedelijke overtreder mogelijk om de boete, respectievelijk het verweer, ook via elektronische beveiligde zending te versturen of in voorkomend geval via een digitaal platform.

In paragraaf 3 van artikel 10 wordt bijkomend een procedure vastgelegd voor de situatie waarin een overtreder is aangeduid door de titularis van de nummerplaat. Ook deze overtreder moet de mogelijkheid krijgen om te bewijzen dat hij de overtreding niet heeft begaan.

In paragraaf 4 van artikel 10 wordt opgenomen dat de beboetingsambtenaar de verweermiddelen ook niet ontvankelijk kan verklaren. Deze toevoeging moet de rechtszekerheid verhogen. De termijn van 60 dagen blijkt in de praktijk te kort om bezwaarschriften te behandelen en wordt daarom verlengd naar 90 dagen. Om de vermoedelijke overtreder die verweer heeft ingediend, niet in het ongewisse te laten als zijn verweer gegrond is verklaard, wordt ook de bepaling opgenomen dat de beboetingsambtenaar de vermoedelijke overtreder hiervan op de hoogte brengt.

In paragraaf 6 wordt de eerste vermelding van de term beroep vervangen door de term verweermiddelen omdat dit tot verwarring leidde. Deze bepaling heeft immers betrekking op de bezwaarprocedure bij de beboetingsambtenaar en niet op het beroep bij de politierechtbank.

Paragraaf 7 wordt aangepast zodat de administratieve boete ook ten voordele van de in artikel 11 vermelde instanties kan worden geïnd. Deze toevoeging heeft tot doel om de intergemeentelijke samenwerking te vereenvoudigen. Uiteraard geldt deze bepaling enkel voor instanties die effectief een opdracht in het kader van de LEZ-reglementering uitvoeren.

In paragraaf 9 wordt om verwarring te vermijden de termijn 'betaling' vervangen door 'inning'.

Verder wordt er ook een nieuwe paragraaf 10 ingevoerd die een gemeente meer instrumenten moet geven om effectief tot inning te kunnen overgaan indien de overtreder geen vaste woonplaats of vaste verblijfplaats in België heeft. Voor die overtreders is de handhaving op straat, met daaraan gekoppeld de mogelijkheid tot onmiddellijke inning mits akkoordbevinding van de overtreder, het belangrijkste instrument om de LEZ te kunnen handhaven. In de praktijk blijkt dat dergelijke onmiddellijke inningen vaak (zonder argumenten) geweigerd worden door overtreders en dat nagestuurde administratieve geldboetes gewoon onbetaald blijven, waardoor het initiële doel van paragraaf 9 niet bereikt wordt.

Om hieraan tegemoet te komen, kan de gemeente de overtreders zonder vaste woonplaats of vaste verblijfplaats in België – die niet instemmen met de onmiddellijke inning – verplichten om een bedrag ter hoogte van de administratieve geldboete (zoals vastgelegd door de gemeenteraad van de betrokken gemeente) in consignatie te geven aan de LEZ-toezichthouder in afwachting van het opstarten van de boeteprocedure. Indien de

overtreder weigert om dit bedrag in consignatie te geven of dit om een andere reden niet mogelijk is, beschikt de LEZ-toezichter – al dan niet met bijstand van de politie – over de mogelijkheid om het voertuig van de overtreder aan te halen door inhouding van de boorddocumenten, inhouding van de vrachtbrief, plaatsing van een wielklem, afvoer van het voertuig in overtreding naar een stalplaats of parkeren van het voertuig. De bestuurder mag een eventuele lading overladen in een ander voertuig om mogelijke economische schade te beperken. Als de lading uit bederfbare waren bestaat en de bestuurder de lading niet wenst over te laden, dan mag de LEZ-toezichthouder beslissen om de lading te vernietigen of te verkopen. Van de aanhaling van het voertuig en de eventuele lading wordt een verslag van vaststelling of proces-verbaal opgesteld, dat bewijskracht heeft tot bewijs van het tegendeel. De eventuele aanhalingskosten komen ten laste van de overtreder.

De overtreder in kwestie ontvangt van de LEZ-toezichthouder onmiddellijk het verslag van vaststelling. De LEZ-toezichthouder bezorgt binnen de 15 kalenderdagen eveneens een kopie aan de beboetingsambtenaar, waarna de procedure zoals omschreven in artikel 10, §3 tot en met §6 in werking treedt, uitgezonderd de procedure omschreven in artikel 10, §4, tweede lid (aangezien de overtreder reeds geïdentificeerd werd). De overtreder behoudt in deze procedure dus het recht om een bezwaarschrift in te dienen bij de beboetingsambtenaar. Na de definitieve beslissing van de beboetingsambtenaar wordt het in consignatie gegeven bedrag – al naargelang de beslissing – definitief verworven door de gemeente, verrekend met het opgelegde bedrag of teruggegeven aan de overtreder. Eventuele aangehaalde zaken worden in voorkomend eveneens teruggegeven aan de overtreder.

Als de bedragen die in de definitieve beslissing worden opgelegd, met inbegrip van eventuele aanhalingskosten, niet worden betaald binnen de betalingstermijn die daarvoor bepaald is, en de administratieve geldboete heeft overeenkomstig artikel 10, §6 uitvoerbare kracht gekregen, kunnen de aangehaalde zaken worden verkocht tot delging van de openstaande schuld. Onverkoopbare zaken, met inbegrip van zaken waarvan de waarde de verwachte kosten van verkoop niet overstijgt, kunnen worden vernietigd op kosten van de overtreder.

Artikel 9

In punt 2° van artikel 11 wordt verduidelijkt dat naast het toezicht ook het vaststellen van overtredingen aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, de gemeentelijke intern verzelfstandigde agentschappen, de autonome gemeentebedrijven en de autonome havenbedrijven kan worden toevertrouwd. Het toezicht is het uitoefenen van controle om te zien of de regelgeving wordt nageleefd. Het vaststellen van een overtreding van de regelgeving is eigenlijk een aparte opdracht die weliswaar doorgaans steeds samen met een toezichtsoptocht gegeven wordt. Ook hier wordt voor de volledigheid opgenomen dat naast het toezicht op de toegang onder voorwaarden ook het toezicht op het toegangsverbod aan deze instanties kan worden toevertrouwd.

Artikel 10

Er wordt een artikel 11/1 ingevoegd dat de gemeenten toelaat om beroep te doen op private concessiehouders om met behulp van audiovisuele middelen, zoals mobiele ANPR-camera's, relevante gegevens te verzamelen. Onder relevante gegevens worden voornamelijk de nummerplaat van het voertuig, de locatie en het tijdstip van de waarneming verstaan. De relevantie van de nummerplaat is evident. Het toezicht op de toepassing van de LEZ-reglementering en de vaststelling van overtredingen gebeurt immers aan de hand van nummerplaatherkenning (zie artikel 7, §1). De locatie is relevant om aan te kunnen tonen dat het bijhorende voertuig zich binnen de perimeter van de LEZ bevond. Verder is ook het tijdstip van de waarneming relevant, bijvoorbeeld om na te kunnen gaan of het bijhorende voertuig op het ogenblik van de feiten eventueel over een tijdelijke toelating beschikte.

Deze gegevensverzameling kan, afhankelijk van het door de gemeente gekozen systeem, gebeuren in functie van de inning van de geldsom die verbonden is aan de toegang tot een LEZ of in functie van het toezicht op en het vaststellen van overtredingen op de LEZ-reglementering. De private concessiehouders zijn geen LEZ-toezichthouders en beschikken dus niet over dezelfde bevoegdheden. Ze mogen enkel nummerplaten detecteren en de gedetecteerde nummerplaten, samen met de overige relevante gegevens, overmaken aan de LEZ-toezichthouders die aan de hand van deze gegevens verder kan onderzoeken of de LEZ-reglementering is nageleefd. Ze mogen zelf dus geen databanken consulteren of gegevens opvragen omtrent de titularis van de nummerplaat.

In dit artikel zijn enkele beperkingen overgenomen uit de wet van 2 oktober 2017 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid omdat de personeelsleden van private concessiehouders, in tegenstelling tot de LEZ-toezichthouders, niet zijn beëdigd.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke, positioned over the printed name Joke SCHAUVLIEGE.